

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

PARTEA OFICIALĂ.

„Ție Doamne“, Dieceza Arad.

Dr. Ștefan Pop.

Nr. 5325 Sc. 1929.

II.

Notă oficială.

Se aduce la cunoștința membrilor Asociației Clerului „Andrei Șaguna” că congresul din acest an se va ține în Alba-Iulia în zilele de 6 și 7 Noembrie, pe lângă următorul program.

A) Miercuri 6 Noembrie:

1. Ora 9 Slujba sfinte Liturgii, cu predică și chemarea duhului Sfânt (Catedrala încoronării).
2. Ora 11 deschiderea congresului prin președintele Asociației și salutul autorităților.
3. Ora 13 masă comună.
4. Ora 15 „Predica pentru zilele noastre” Conferență cu discuții (preotul I. Imbroane).
5. Ora 20-30 Concert religios și conferență publică.

B) Joi 7 Noembrie: ¹

6. Ora 9 a) raportul Comitetului Central.
- b) Eventuale propuneri, interpelări etc.
- c) Alegerea noului Comitet central.
- d) Inchiderea Congresului.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 31 Octomvrie 1929.

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Episcopul diecezan:

Intre anii 1793—1815 Austro-Ungaria a purtat război cu Franța. Sârbii și Românii se întreceau între sine, care să dăe mai mare ajutor împăratului. Mulți, mulți voluntari s'au înrolat de bună voe în oștirile Vienei și s'au luptat vitejește; mai ales flacăii noștrii din județele: Arad, Bichiș și Cianad.

Din sângele curat și nevinovat al acestor martiri ai predicei hierarhiei nenaționali, au răsărit preparandia din 1812, a românilor ungureni. A trebuit adevă ca flica să renască pe maica sa îmbătrânită de dragostea căsniciei silite.

În vederea, că românii ortodoxi din Ardeal cum, cum nu, destul și bine, că pelângă școalele de învățători și preoți, la 1810 mai avură mângăierea de a primi și episcop național, un tip cioplit de despoții Bob dela Blaj și Vulfcan dela Orade, credincioșii eparhiei ortodoxe române Arad-Orade, nu se mulțumiră numai cu catedrele de învățători și preoți, ci reclamară sus și tare — Bonum ex integra causa: — catedrală și amvon pentru învățatura tuturor fiilor, pontif pentru mântuirea integrală a sufletului și a spiritului românesc!

Dela românizarea Sionului ortodox ungu-rean, depindea acum naționalizarea deplină a bisericii ortodoxe din provinciile coroanei ungu-rești a sfântului István. Câștigată aceasta poziție se putea apoi preocupa creștinul ortodox român și de — restitutio in integrum. — a pagubei mari bisericesti și românești, perdută la 1698 în cărți, jucate de Atanasie cu iezuiții. Reconstruirea și reactivarea unității bisericesti între ortodoxii români: ardeleni, ungureni și bănățeni, se putea broda numai pe acest fond,

pe această urzală bine chibzuită de cătră dașcălii dascăliei lui Țichindeal.

Bătrânul preot mare dela Orade P. S. S. Ciorogariu, veteran de lupte mari și patriarh de zile multe, de zile amar trăite, dar judecător artist și azi în ale așezării slovei românești, în un encomiu intitulat și închinat: — *Aradul de odinioară* —, spune despre menționatele două școale din Arad, că sunt: „etapele pregătitoare ale evenimentului — suirei pe tron alui Nestor Ioanovici. Prin ele: — Aradul devine centru cultural românesc, care domină Biharia, Cenodul, Bichișul și Banatul..... sunt treptele pe care la 1829 a urcat primul episcop român scaunul episcopal din Arad.

Ungeți cu miresmele recunoștinței aceste trepte, și voi cei ce stați în smerite scaune episcopale și cei ce stați în mărite scaune de judecată a României mari.

Cuvine-se acestor școli profetice ale neamului românesc hirotonia de monumente istorice, pe cari s'a clădit România mare.

Apoi de încheiere a acestui articol iubilar în un subtitul:

„*Învățătura morală a poveștii*“, advertisază în chip de profet al neamului:

„Povestea episcopiei române din Arad este povestea apostolatului ce a pregătit poporul românesc pentru intrarea în pământul făgăduinței. Toată povestea își are învățătura ei morală. Iată învățătura:

De Sion să nu vă depărtați, voi care acum faceți noua istorie a României-mari. **Acest Sion românesc este** nu numai un simbol ci **însuși sufletul uniții naționale.**

„Nihil sine Deo“.

Puterea rugăciunii.

Fusesem delegat în o cauză oficială și de vreme ce nu terminasem în o singură zi, căutai adăpost peste noapte la oțel.

Obosit de alergătura zilei, mă pregătam mai timpuriu de odihnă ca de obicei.

Deodată aud vorbă în camera învecinată. Vorbea o femeie cătră soțul ei. De bună seamă erau și ei oaspeți călători.

Din iuțeala ritmului vorbei acestei femei deduceam, că trebuie să aibă temperament vioi în contrast cu soțul, care era domol și mai cumpănit la răspunsurile ce le da.

Despre ce o fi vorbind, nu puteam să înțeleg, dar nici nu mă interesa.

Destul, că după ce se opri convorbirea, care din partea femeiei era animată, îmi atinge auzul glasul unei flaute.

Vecinul meu executa la acest instrument muzical o arie cunoscută din opera „Barbierul de Sevilla.“

Ascultai cu atenție prestația aceasta din domeniul muzicii, ce se pusă în calea somnului, pe care mi-l solicita oboseala zilei.

Însfârșit se făcu liniște, încât putui să adorm.

Des de dimineață mă trezesc cam de jumătate și somnoros cum eram, aud un murmur monoton.

Ciulesc în tăcerea crăpatului de zi și aud singuratiche cuvinte, ca „Doamne“..... „Robul Tău“..... „Dumnezeule“.....

Înțelesei îndată, că celce făcuse aseară să sune în camera din vecini glasul de flaută, rostea în revărsatul zorilor o rugăciune cu glas cadentat, din care glas prinsei a pricepe, că e cuprins de evlavie.

Rugăciunea aceasta, rostită cu pietate, m'a impresionat și răpit întru atâta, încât mă simțeam atras sufletește de acel om rugător lui Dumnezeu, pe care de altmintrelea nu-l cunoșteam și nici în ziua de astăzi nu-l cunosc.

Rugăciunea aceasta, rostită cu voce tremurătoare a creiat dintr'odată între noi o legătură sufletească.

Rugăciunea aceasta m'a atras în așa măsură, încât fără să-l cunosc îl considerai din aceiași clipă de un bun prieten, de o rudă a mea sufletească, căci, în cele din urmă, nu trebuie să existe legătură de sânge, ca să ne simțim rude și familiarizați.

Nu știu oare prietenul acesta al meu cel mai recent e tinăr sau bătrân, nu știu de unde își trage originea, nu știu ce ocupație are, nu-l cunosc nici pe departe, cu atât mai puțin de aproape, una însă știu, că sufletește am cu un prieten, cu o rudă mai mult, simțându-mă atras ca prin vrajă de mreaja, pe care a aruncat-o glasul rugăciunii sale înălțate în zori de zi cătră Cel de sus.

A. Moaca.

Problema „Moralei“ în învățământul secundar.

De: C. Rudnean

Am văzut cum morala științifică nu ne-a putut satisface cerințele unei educații mai intense, totuși am amintit că'n Franța învățământul moral a luat o direcție pozitivistă, când repede a fost schimbat cu morala creștină.

Berthenau în cartea sa intitulată „La méthode Positive dans l'enseignement“ arată felul cum a început „Morală“ să fie introdusă ca o știință pozitivă.

Fouille în cartea sa „La France au point de vue moral“ face câteva considerațiuni generale asupra „Moralei“ și a felului cum trebuie înțeles învățământul „Moralei“.

Credem că Morala e o disciplină cu mult mai complexă decât să poată fi numai o „disciplină a vieții“, activitatea ei e cu mult mai vastă. Ce e drept, în Franța problema aceasta a fost mult dezbătută atât în Parlament, cât și în Universități.

O vestită lege din 1882 în Franța a introdus metoda strict pozitivistă, dar un *curent puternic spiritualist* a protestat energic, contra încălcării drepturilor sfinte ale moralei creștine și a *datorilor către Dumnezeu*. Ministrul Jules Ferry a schimbat programele și s'a ținut seamă de majoritatea acelor care pretindeau menținerea moralei creștine.

La noi la Români „Morala“ s'a propus de profesorii de religie, fiecare preot introdus în licee și prin alte școli secundare a ținut seamă de *problema moralei*.

În școlile noastre religia s'a confundat cu morala, dealtfel raportul e strâns legat.

Religia creștină, conține maximul de idei morale, morala creștină asigură bunăstarea și fericirea tuturor acelor, cari nu trăiesc viața numai în materialitatea ei, ci se înalță cu gândul până la Dumnezeu.

În învățământul secundar *problema „Moralei“*, e o cerință imperioasă. Dacă „Morala“ s'ar constitui ca un obiect aparte de celelalte și n'ar face un istoric general, nici atunci nu trebuie să perdem din vedere *morala creștină*; le putem compara foarte bine diferitele sisteme de morală și vom trage concluzii convingătoare, că morala creștină e cea mai aproape de firea și sufletul nostru al Românilor.

Educația morală în învățământul secundar trebuie cercetată și în lumina trecutului poporului nostru. A existat în școlile noastre secundare totdeauna un învățământ moral și acesta îl împărtășia mai totdeauna *preotul*.

Dar veți zice că preotul nu poate preda diferitele sisteme de morală ci profesorul de filosofie. Nu! Preotul e bine inițiat în tainele moralei creștine, el poate și pe mai departe să răspândească lumina învățăturilor creștine deprinzând morala creștină, ea fiind esențială vieții umane. Problema „Moralei“ în învățământul secundar, e o cerință imperioasă a vremurilor noastre. Ea trebuie introdusă cu toată seriozitatea, în centrul preocupărilor morale, „morala creștină“ va fi călăuzitoarea tinerelor suflete, adânc însetate de *Bine, Adevăr și Frumos!!!*

Se va face? O așteptăm!!! (Sfârșit).

Vizitațiunea canonică.

(Continuare)

Doloave.

În drum spre Doloave, trecem prin comuna Bavanisce, comuna mare și frumoasă, astăzi curat sârbească, ai cărei locuitori însă, cum îi trădează numele lor scris pe alocuri pe case, în mare parte sunt de origine românească.

Abia ieșim din Bavanisce, și iată că și zărim turnurile celor 3 biserici (2 sârbești și una românească) din Doloave. La hotar, în urma unei regretabile greșeli, Arhipăstorul nu este așteptat, ca în alte locuri, de banderiu, căci călăreții și membrii Consiliului comunal au ieșit întru întâmpinarea Arhiereului pe drumul ce vine direct dela Omolița. Lumea multă așteaptă înaintea bisericii. În mijlocul poporului adunat, stă preotul Marcu Boldovina, încunjurat de membrii comitetului și ai episcopiei parohiale.

Bubuiturile treascurilor vestesc sosirea Arhiereului, corul plugarilor din localitate, sub conducerea maeștră a plugarului Ioan Dănilă, cântă duios „Pe Stăpânul și Arhiereul nostru Iosif...“, iar Arhipăstorul, dându-se jos din automobil, împărtășește arhiereasca Sa binecuvântare poporului adunat, care o primește cu capetele plecate.

P. S. Sa este condus cu litia în sf. biserică, unde se săvârșește doxologia, la finea căreia preotul M. Boldovina bineventează pe P. S. Sa, care îi răspunde, arătând că înainte de 36 ani a luat parte cu fericitul Episcop Nicolae Popea la sfințirea acestei biserici ca diacon. Mulțumește lui Dumnezeu că i-a hărăzit să vină, iarăși, în mijlocul lor, deastădată însă ca Arhipăstor, care vine să-i lumineze cu bucuria credinței strămoșești. Îi îndeamnă, deci, la supunere către M. Sa Regele Alexandru I. și la practicarea învățăturilor bisericii părinților noștri, căci nu este fericire în cele materiale, ci în darul și ajutorul lui Dumnezeu.

După aceasta Arhiereul intră în sf. altar, unde cercetează cum sunt păstrate sf. taine și odorele bisericesti.

Dela biserica noastră, Arhiereul s'a dus la biserica sârbească. Aici protopresbiterul Mihai Rakic, încunjurat de credincioșii săi, îl așteaptă în ușa bisericii și-l conduce cu litia în sf. biserică, oficiind o scurtă rugăciune de mulțumită și bineventându-l apoi în numele poporului său credincios. Arhiereul nostru îi răspunde cu cuvinte blânde, mulțumind pentru dragostea cu care este întâmpinat și roagă pe coreligionarii sârbi să fie cu aceeași dragoste și față de frații lor români.

Mergând la casa parohială, se face revizia oficiului și a arhivei parohiale, care s'a găsit în bună rânduială.

Înainte de cină, P. S. Sa mai face o vizită protopresbiterului M. Rakic și notarului comunal Sava Moljac.

La cină ne întrunim cu toții în casa ospitală a preotului. Prea Sfințitul îndată după cină se retrage, iar noi ceilalți încă nu zăbovim mult, deși păr. Marcu ar dori să mai reimprospătăm amintirile din tinerețe și să mai tănuim despre necazurile fraților, cari abia ne-au așteptat.

Mramorac.

Din Doloave plecăm la Mramorac la ora 9 a. m., pe o vreme nu se poate mai frumoasă. Abia ieșim din Doloave și iată că se și zăresc călăreții din Mramorac, cari așteaptă la hotar, în frunte cu consiliul comunal și cu învățătorul Sava Nicolaeviciu, care urează bun sosir Prea Sfinției Sale.

Bandierul conduce pe Arhipăstor până la sf. biserică, care este împodobită cu verdeață și cu covoare care de care mai frumoase. Înaintea unui arc de triumf de toată frumusețea, așteaptă fostul preot capelan al comunei Traian Popoviciu din Deliblata, asistat de preotul G. Șdicu (Seleuș) și de preotul sârb P. Iorgovic din localitate. În fruntea mulțimei adunate întru întâmpinarea Arhipăstorului era și nacelnicul Dușan Nicolici, precum și preotul luteran I. Lang cu inspectorul bisericesc C. Hubert.

Arhiereul este primit cu aclamări cari nu mai voesc să înceteze, apoi în dangătul clopotelor este condus cu litia în sf. biserică, două femei așternând în calea P. S. Sale, peste covoarele înșirate, pânză curată și albă ca zăpada.

Se săvârșește doxologia. Răspunsurile le dă corul plugarilor din localitate, sub conducerea învățatorului Nicolae Bocșian, care merită toată lauda pentru străduințele sale. Parohul Simeon Popoviciu al locului este suferind deja de ani de zile și așa preotul Tr. Popoviciu din Deliblata, fost până acum 2 luni capelan în comună și care a servit în această calitate aproape 30 ani, bineventează pe Arhipăstor cu cuvinte foarte frumoase, arătând progresul ce l-a făcut această comună cu adevărat frumoasă în ultimii 40 ani.

Arhipăstorul îi răspunde emoționat de iubirea ce i-se arată. Plăcut atins de cele ce vede și aude, constată că darul lui Dumn-zeu i-a ajutat să progreseze și să ajungă între cele dintâi comune bisericești ale eparhiei. Nu întrelasă să le dea diferite sfaturi părintești, îndemnând pe credincioși să fie cu supunere către autorități și să persevereze și pe mai departe în credința strămoșească, care singură le poate aduce fericirea vremelnică și vecinică.

Arhiereul intră apoi în sf. altar și controlează cum sunt păstrate sfințele părțicele și odoarele bisericești.

Eșind afară din sf. altar, primește omagiile comitetului bisericesc luteran din localitate. La cuvântarea avântată a preotului I. Lang, P. S. Sa le mulțumește pentru atențiunea ce i-se dă și le spune, că și P. S. Sa este deplin convins că înfrățirea popoarelor și națiunilor numai prin biserica lui Christos se poate realiza și de aceea, precum a îndemnat pe prozii săi fi sufletești, și credincioșilor luterani, deasemenea, le pune la inimă, să pășească pe urmele mântuitoare ale evangheliei lui Christos.

Dela biserica noastră, Arhiereul a fost condus cu litia până la biserica sârbească, unde păr. Iorgovici a săvârșit, iarăși, rugăciunea de mulțumită. La sfârșitul rugăciunii, a adresat apoi frumoase cuvinte de bineventare P. S. Sale, care i-a răspuns tot cu aceeași dragoste, sfătuind pe coreligionarii sârbi, ca prin iubirea reciprocă dintre dânsii și frații lor români să dea dovadă că sunt fiii aceleiași biserici mântuitoare de suflete.

De aici Arhiereul și suita Sa s'a dus la casa parohială, unde s'a făcut revizia oficiului parohial. Tot aici Arhipăstorul a adunat pe membrii comitetului și ai epitropiei parohiale, precum și pre alți fruntași din comună, interesându-se dela dânsii mai deaproape de situația și nevoile lor.

Nu putem să nu amintim la acest loc și de cordiala revedere a Arhipăstorului cu colegul său de școală parohul Simeon Popovici, cu carele a reîmprospătat amintirile din copilărie. Cu câtă duiosie își aduce aminte Prea Sfințitul de frumoasele zile din copilărie, de pe timpul când amândoi au cercetat clasele liceului minorităților de pe vremuri din Logoj. Iar păr. Simeon, deși suferind de

aproape 30 ani, par'că se simțea electrizat de reamințirea clipelor trăite, care i-au produs o nespusă bucurie.

Înainte de masă Arhiereul face vizite la preotul sârbesc și luteran, la președ. comunei bisericești luterane C. Hubert, precum și la învățătorii I. Nicolaeviciu și M. Bocșianu.

Masa, P. S. Sa cu o parte a suitei Sale o ia la casa parohială, iar cealaltă parte s'a dus la banchetul ce s'a aranjat în cinstea înalților oaspeți.

Cătră ora 4 p. m. se iau dispozițiile de plecare la Cubin, unde după cum ni-se comunică pe cale telefonică, poporul așteaptă deja cu nerăbdare pe arhipăstorul mult dorit.

(Urmează).

Semne de îngrijorare.

De: Iosif Cămpianu, preot.

De un timp încoaci vedem o specie de oameni, atât la orașe cât și la sate, — fără deosebire de poziția ce ocupă în viața socială — cari sunt stăpâniți de grijele lumesti întru atât, că nu mai au timp deloc să se gândească la cele sufletești, putem zice chiar, că au pierdut orice simț ce l-ar impune *legea morală*. Iubire cătră cele înalte, dumnezeiești, nu cunoșc, sunt cufundați în cele pământești, nu mai pot deci gândi și la cele cerești. Și e natural, că scris este „unde e comoara ta, acolo e și inima ta“

Oamenii aceștia fiind preocupați de grijele prosperării materiale, caută să se îmbogățească cât mai în grabă pe orice cale și cu orice mijloace. Deci, ei nu mai au posibilitatea de a-se îngriji și de dezvoltarea minții lor, nu mai pot asculta de glasul conștiinței lor, se tâmpesc spiritualicește, cu un cuvânt pierd orice *simț moral*.

Mântuitorul Cristos zice despre asemenea oameni că: „Se împlinește întru dânsii *provocia Isaiei* ce zice: *Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege și privind veți privi și nu veți vedea.*“

Căci s'a îngroșat inima poporului acestuia și cu urechile greu au auzit și ochii lor și-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă și să-i vindec pe ei (Matei XIII. 14. 15).“

Îți vine să crezi, după cele ce se petrec azi la noi, că trăim timpul unui proces de *degenerare morală* și iată de ce?

Zilele de duminici și sărbători aproape că nu se deosebesc din cele de lucru. Unii dintre oameni nu mai cunosc respectul față de cele sfinte, nu mai cunosc frica de Dumnezeu, nu mai ascultă nici de biserică, nici de învățăturile ei, nu-se mai folosesc nici de mijloacele ei ce duc la mântuire, fiind orbiți cu totul sufletește.

Organele de control ale statului deasemenea nu-i pot opri în aceste zile, deși este *legea*

repausului duminical —, dar ordinele ce se dau în privința aplicării acestei legi îi schimbă înțelesul după împrejurări și atunci se pune întrebarea: Ce sancțiuni și de cine să înțelege să se ia contra celor ce jignesc sentimentul religios al celor mulți, cari țin cu sfințenie la aceste zile?

Iată o întrebare pe lângă multe altele, care ne pune pe gânduri, pentru că lucrurile cum se petrec azi sunt tot atâtea semne de îngrijorare pentru viitorul acestui neam din punct de vedere **moral**.

Să nu ne gândim numai la prezent și la noi înșine, ci și la viitor, la urmașii noștri. » *Carpent tua poma nepotes*“ (Vergiliu) adică: Nepoții tăi vor culege aceste roade. Iar marele și vechiul înțelept grec, Epictet zice: „*Dacă oamenii sunt nefericiți, vinovați sunt ei înșiși, căci Dumnezeu a făcut pe toți oamenii să fie fericiți și nu nefericiți. Dumnezeu s'a purtat cu noi ca un tată bun. După mila sa ne-a dat tot ce ne poate duce la adevăratul nostru bine. Și dacă totuși viața ni-se pare grea, ca un drum neled fără scop, ca o masă bogată pentru oaspeți străini, e că n'o întrebuințăm cum se cuvine*“.

Impresii

dela serbările jubilarie ale episcopiei Aradului

Serbarea din ziua Sfântului Dimitrie a fost o tresăltare a întregii conștiințe ortodoxe de pe plaiurile și văile acestei țări. O serbătorească zi nu numai pentru arădani — după cuvintele nimerite ale unui delegat — ci pentru întreaga Biserică ortodoxă din această patrie!

Au și descins mulțimi de oameni la praznicul primului centenar de vlădicie națională! De sus de pe Someș și de dincolo, din Huși, până departe la Râmnic și București s'au adunat într'olaltă filii buni ai acestei Biserici; urbea românească de pe malul drept al Mureșului, nu cred să fi prilejuit o mai frumoasă înfrățire ortodoxă....

Delegați au trimis toate eparhiile vecine, și din depărtare s'au auzit glasuri de împreună bucurie.

Cuviința bună și frățescul gând al eparhiei Caransebeșului au făcut-o să fie martora sinceră a tuturor acestor bucurii; o delegație numeroasă a reprezentat-o la fericitele serbări din Arad. Căci doar acelaș botez al suferinții, leagănul comun al văiei Mureșului și toate contingentele fatale ale vracurilor lungi și grele, ca lanțurile unei robii, ne-au fost legat atâta vreme împreună!, ...

Cuvântul de deschidere l-a rostit în termeni mișcători P. S. Episcop Grigorie al Aradului; vorbind despre trecutul eparhiei arădane, a arătat rolul de oarecare importanță al episcopilor sârbi și importanța naționalizării de acum o sută de ani a scaunului episcopal.

«Salutul nostru l-a exprimat P. O. D. Proto-presbiter Romul G. Ancușa, unul dintre delegați. În cuvinte înflăcărâte D-Sa a arătat indestructibila legătură dintre *neam și lege*; aceasta a fost în trecut scutul nostru apărător, aceasta a fost cauza atâtor martiraje; serbările centenare ale Aradului tot numai în înțelesul acesta își au importanța lor mare! Entusiastele aplause au întărit cuvintele delegatului nostru; imensul număr al *publicului* n'a trecut cu vederea salutul Caransebeșenilor, ci dimpotrivă!

După ce delegații autorităților bisericesti si-au spus în parte cuvântul lor, și-au adus și autoritățile civile prinosul recunoștinței și al pietății lor față de memoria episcopului Nestor Ioanovici. A fost deasemenea impresionant salutul D-lui Ministru Dr. Aurel Vlad din partea guvernului și al D-lui General Ioanovici din partea armatei.

Programul anunțat nu s'a putut epuiza total; parte s'a trecut și încadrat la cel al șezătorii de după amiază.

Atât însă cât s'a desfășurat înaintea ochilor noștri ne-a lăsat bune și variate impresii...

Episcopia de Arad are, în complexul Bisericii noastre ortodoxe străbune, o menire înaltă la granița de vest a țării românești; la sud-vest și Dunăre are un suport: eparhia noastră care cam acelaș rost îi are în țara asta mare. Scopurile lor se împletesc — deși nu se confundă, — sunt una însă în vestirea Evangheliei și lățirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ!

Pentru judecată.

Cap. V:

Cele mai bune bunătăți, cari le au căpătat omul, sânt puterea judecății și voia: fericit e acela care bine le va întrebuința. Precum răul cel repede, carele din vârful munților curge, toate ce înainte apucă rupe; așa și proasta socotință stăpânește mintea omului, carele aceia supus este, necunoscând temerurile ei. Ispitește bine, precum aceea, ce întru adevăr o socotești, să nu fie cumva numai o umbră, cele ce adevărate le socotești, de multe ori sânt întru părere adevărate. Fi statornic și neclătit; judecă pentru tine însuși și numai pentru a ta singură nedeplinire vei da răspuns. Nu zice, cum că sfârșitul arată înțelepciunea lucrurilor, adă-ți aminte cum că fiește care om e supus întâmplărilor. Judecarea altor oameni nu o lăpăda, din pricina că nu e ca a ta asemenea: au doară nu pot fi amândouă nedrepte?

Când pre vre un om pentru titlul il cinstesci, iar pre cel ce nu are titlul într-o nimica îl nesocotești;

au nu judeci atuncia ca și cămila de frâu. Nu gândi că ai izbândit vrăjmașului tău, că l-ai omorât: tu prin moartea lui, îl scoți afară din puterea ta și cu aceea îi agonisești lui odihnă și fie singur toate mijloacurile pagubă a-i face le scurți. De au fost muma ta răsvrătită, pentru ce te turburi când îți aduce cineva aminte? De e muile-rea ta slabă în fire, pentru ce te doare ponosuirea? Cel ce te ponosluiește (părește) pentru aceste, acela singur pre sine se aturisește. Au doară poți tu da răspuns pentru nedeplinirea altora. Nu socoti mărgăritarul întru nimica, pentru că e al tău și nu înalța prețul a unuia lucrul, pentru că e al altuia: ce are un înțelept, aceea e mai mare cinste.

Muiera ta nu o cinsti puțin, pentru că-ți este supusă și pe cel ce ți-au zis, de ești bucuos ca să nu o iubești, așa ia-o ție muiera, să-l urăști: ce au pus ea altă ceva întru puterea ta, decât credința ei spre faptele tale cele bune? Au doară pentru aceea puțin să o iubești pentru că mai mult decât ea ești legat de dânsa. De ai fost drept pe vremea aceea când ai ales-o de soție, măcar de o vei și ură avându-o, când o vei pierde și se va amără inima. Cel ce își socotește pre muiera sa numai pentru aceea că e cea mai bună, pentru că o are; acela deși nu va fi așa înțelept precum ești tu, încă e mai norocos decât tine. Nu cumpăni paguba prietenului din lacrimile lui cele ce le vezi cu ochii, care pentru aceea le varsă, că turburarea lui cea din launtru prin acele nu o poți vedea. Nu prețui vre un lucru sau faptă pentru aceea înalt, pentru că în multe părți sau răsfrat, și cu mare pompă sau făcut. Sufletul cel mai generoz e acela, carele mari lucruri face, și prin împlinirea aceloră nici decum nu se mișcă. Sunetul laudei pune întru mirare pre toți cei ce-l aud, însă liniștea desfătează inima omului, întru caria aceea lăcuiește.

Faptele cele bune a altuia nu le socoti întru rele, căci tu nu-i poți cunoaște inima; însă lumea va cunoaște dintru aceasta cum că a ta inimă e plină de pizmă. Întru vicleșug păcatul este asemenea cu nebunia: drept și bun a fi, e așa de ușor lucru, cât și prefacerea. Fi mai grabnic o faptă bună a o cunoaște, decât cea rea a o răsplăti; și așa mai multe faceri de bine, decât vătămări te vor întâmpina. Fi mai mult aplecat a iubi, decât a ură și așa și tu de mai mulți vei fi iubit de cât urât. Fi repede a lauda și negrabnic a cleveți și faptele tale cele bune vor fi laudate, și nedeplinirile tale vrăjmașul tău nu le va vedea.

(Urmează)

Iulian Bălăngianu

ȘTIRI

Incăerare între adventiști. În comuna Grigori, Jud. Bacău, adventiștii s'au luat la bătae ca la ușa cortului. Bătaia a pornit dela nemulțumirea șefului adventiștilor cu darurile ce i-le făc adventiștii. Adunați la rugăciune în Sâmbăta trecută la adventistul Săndulache, predicatorul a început să-i certe, că nu-i aduc destule danii. Adventiștii, drept răspuns, la această cerere, au început să-i dăruiască o ploaie de pumni și palme, una mai îndesată ca alta. După ce l-au pisat bine, le-a părut rău ce au făcut și s'au luat la păruială între ei. Credincioșii religiei strămoșești au văzut ce pot plăti acești farisei, cari și-au părăsit legea strămoșească.

Mare cutremur de pământ în Capitală. Alături dimineața s'a produs în București mare cutremur de pământ. Cutremurul n'a durat decât vre-o 15 secunde, a fost totuș așa de puternic că a produs enormă panice în populație și ici-colo chiar stricăciuni. Tăria a fost de gradul 8; știut este că cutremurele de gradul 10 sunt cele mai violente.

În „Vila Doboșan“ din Băile-Erculane au închiriat camere în cursul sezonului anului 1929: a) după ocupațiunea lor: 1 avocat, 1 bancher, 21 casnice, 12 comercianți, 1 contabil, 1 director silvic, 2 directori tehnici, 4 economi, 17 funcționari, 2 ingineri, 5 învățători, 3 magistrați, 1 mecanic, 3 medici, 11 meseriași, 1 moșier, 10 oficeri, 4 pensionari, 1 pictor, 1 pretor, 7 preoți și preotese, 3 profesori și 2 studenți: b) după domiciliul lor: din Arad 4, Bacău 1, Brașov 1, București 22, Bucovina 1, Câmpina 1, Caransebeș 6, Craiova 6, Cernăuți 1, Focșani 1, Govora 1, Logoji 6, Orșova 1, Oravița 1, Ploiești 3, Roșiori-de Vede 1, Reșița 1, Sibiu 1, Siliștea 2, Târgu-Jiu 2, Târgu-Mureș 1, Timișoara 16, Turnu Severin 3, din alte comune ale Banatului 17, și ale vechiului regat 5, din străinătate 9 și anume: din Austria 4, Germania 2, Jugoslavia 2 și Ungaria 1.

Datele acestea sunt dovadă grăitoare despre numele bun de care se bucură „Vila Doboșan“ din Băile-Erculane, care este proprietatea Eparhiei Caransebeșului.

CONCURSE.

Pe baza ordinului Venerabilului Consistoriu diecezan dtdo. 12 Iulie a. c. No. 3016 B. ex 1929 se escrie din nou concurs cu termen de treizeci de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea postului de paroh dela parohia vacantă de clasa III-a din comuna Jamul-mic, Protopresbiteratul Vârșetului.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială după care alesul preot va suporta toate dările publice.
2. Locuința în casa parohială.
3. Stola uzitată.

Concurenții cu calificațiunea în regulă sunt poștiți a-și înainta petițiile de concurs conform dispozițiilor Regulamentului pentru parohii Prea Onoratului oficiu Protopresbiteral din Vârșet (Vrsac).

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare cu prealabila învoire a P. O. D. protopresbiter tractual în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie bisericască, dar nici decum în ziua alegerii.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine *Traian Oprea* protopresbiter.

Nr. 4124 B' ex 1928

Acest concurs se publică cu aceea, că — în baza alineatului ultim din § 29 din Regulamentul pentru parohii și pe baza deciziei dtdo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 1553 B. ex 1914, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul No. protoc. 13 ex. 1914 se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești. 3—3

Consistoriul diecezan.

Pe baza decisului Venerabilului Consiliu Eparhial No. 3492 B. din 12 Iulie 1929 se publică concurs la postul de capelan temporal pe lângă parohul Nicolae Popa din parohia de clasa I. din Foeni protopopiatul Ciacova cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Beneficiile stabilite sunt:

1. Din sesiunea parohială de 32 jug. 1203 st. □ $\frac{1}{3}$ (una a treia parte).

2. Intravilanul parohial cu suprafața de 1200 st. □ în întregime.

3. Din birul parohial uzuat $\frac{1}{3}$ (una a treia parte) pe durata vieții parohului Nicolae Popa. După moartea acestuia ca rescumpărare a birului parohial comuna bisericască pune la dispoziția alegândului casă parohială în natură.

4. Din taxele stolare și alte venituri accidentale $\frac{1}{3}$ (una a treia parte).

Alegândul capelan se va îngriji deocamdată de locuință, va suporta toate dările și competențele după beneficiul său.

Petițiile de concurs ajustate cu atestat despre calificarea prescrisă pentru parohii de cl. I. adresate Consiliului parohial se vor înainta Oficiului protopopesc în Ciacova.

Recurenții cu prealabila încuviințare a protopopului tractual sunt obligați a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, oratorie și eventual cele rituale.

Foeni, din ședința Consiliului parohial ținută la 28 Iulie 1929.

Augustin Ghilezan

președinte.

1—3

Iosif Lupu

notar.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan*, protopresbiter.

Nr. 3820 B. ex 1929.

Acest concurs se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al § 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat la valoare de conclus sinodal cu conclusul Nr. 33 ex 1914 — s'a enunțat obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești. În urmare credincioșii din Foeni sunt obligați a presta birul parohial și în cazul că vor pune la dispoziția preotului casă parohială.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 30 Octomvrie 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

* *

Pe baza decisului Ven. Cons. eparhial din 22 Dec. 1927, Nr. 5183 B. se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia II. (doua) de clasa III. din Criciova protopresbiteratul Logojului.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 30 jughere, după care alesul preot va solvi dările.

2. Un intravilan de 800 m.²

3. Stola uzitată.

Se observă că în lipsă de casă parohială, alesul preot se va îngriji singur de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți de a-și înainta cererile de concurs prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Logoj consiliului parohial din Criciova.

Concurenții sunt poftiți a se prezenta cu știrea Prea On. Oficiu protopresb. în vre-o Duminică sau sâmbătoare la sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, dar nici decum în ziua alegerii.

Din ședința consiliului parohial din Criciova ținută la 8 Septemvrie 1929.

Silviu Secoșan m. p.

președinte.

Ioan Gherga m. p.

notar-adhoc.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral: *Dr. Aurel Mihaescu* administrator protopresbiteral. 1—3

Nr. 4671 B. ex 1929.

Acest concurs se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim din regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B. ridicat la valoare de conclus sinodal cu conclusul No. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 25 Octomvrie 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 2330/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pognită de următorul Adalbert Kopp repr. prin Dr. Gh. Dragu contra următorului Teodor Cotelici din Valișoara la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională nouă, în baza art. 144. 146. și 147. din legea LX din 1881, asupra părții din imobilele înscrise în c. f. a comunei Valișoara de circumscripția tribunalului Caransebeș No. coalei c. f. 131 și anume 117/260 parte din imobilul Nr. de ordine.

A. I. 1—4 Nr. top. 1292, 1293, 1294, și 1296, fânași și arătură în Obreja de 346. 513. 603 și 384 stp. cu prețul de strigare 9280 Lei;

1/2 parte a imobilului cuprins în coala 258 a comunei Valișoara A. III. 1—2 No. top. 2740. 2741 fânași și arătură în Copaci de 1 jug. 116 stp. și 194 stp. cu prețul de strigare 8960 Lei;

Imobilul întreg cuprins în coala 259 a comunei Valișoara No. de ord. A. I. 1—2 No. top. 141/2 curte în intravilan de 36 stp. No. top. 142/2 grădină în intravilan de 99 stp. cu prețul de strigare 2000 Lei;

1/2 parte din imobilul cuprins în coala 734 a comunei Valișoara No. de ord. A. I. 1—2 No. top. 1935 fânași în Satul Bătrân de 1075 stp. No. top. 1936 Grădină în Satul Bătrân de 96 stp. cu prețul de strigare 5890 Lei;

Pentru încasarea creanței de 84.960 Lei, capital interese de 12% dela 10 Februarie 1929, fixate până acum spesede 2740 Lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune; și la coala 131.258 cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat în favoarea lui Ion Spunei și soția Alexandra Todor Cotelici n. Bria iar la coala

259 cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat în favoarea lui Ion Spunei și soția n. Maria Bulac.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **27 Noemvrie 1929 ora 10 la casa comunală a comunei Valișoara.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării (art. 126 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170. legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 31 August 1929.

Tanenbaum mp. aj. dir. cf.

pentru conformitate

N. Postelnicu mp. jud.

D. Lazarel greșier.

Publicațiune.

Cercul de recrutare Severin (Lugoj) aduce la cunoștința tuturor oamenilor de la vatră, că viza livretelor în acest an va începe la 1 Noemvrie și se va face după itinerarele trimise fiecărei comuni din Județul Severin.

Se vor prezenta la viză:

Toți oamenii din rezervă și miliții, începând cu contingentul 1902 până la contingentul 1926 inclusiv.

Se vor mai prezenta, toți dispensații de serviciul militar ca susținători de familie dela contingentul 1902 până la contingentul 1927 inclusiv, cum și dispensații medicali.

Oamenii vor prezenta la viză și livretul de serviciu militar, iar meseriașii vor prezenta și brevetul de maistor sau carnetul de lucrător, toate în original.

Cei ce nu vor poseda livretul, Md. E. se vor prezenta la viză cu ôri ce act militar, iar neclarificații se vor prezenta cu actul de naștere și certificatul de naționalitate.

Nu se vor prezenta la viză:

Scutiții și reformații definitiv, funcționarii ce li sau vizat livretele odată cu certificate de dispensă de mob. Md. D. I. jandarmii, grănicerii și marinarii din contingentul 1926, cum și toți aceia ce au fost concentrați de corpurile respective în cursul anului 1929, ale căror livrete s'au vizat de cercuri.

Toți oamenii care nu se vor prezenta la viză cu comuna lor, se pot prezenta la subcentrul respectiv chiar în altă comună, și dela 1 la 31 Ianuarie 1930 la reședința cercului de recrutare în orașul Lugoj.

Comandantul Cercului de Recrutare Severin. Colonel, **Brazdă**

A apărut

Calendarul Românului

Pe anul comun dela Christos 1930

Cu un material literar frumos, bogat și ilustrat, precum și șematismul diecezei noastre, calendarul alfabetic, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Cuprinde 212 pagini și este tipărit pe o hârtie superioară.

Prețul Lei 32. Provinzătorii obțin rabat.

Comenzile se pot face la:

Librăria Diecezană din Caransebeș.